

POWSTANIE STYCZNIOWE

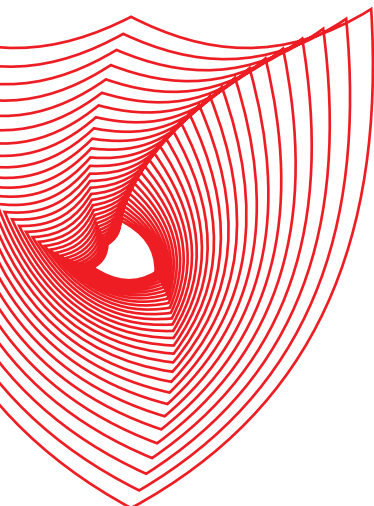

Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski

Powstanie na Rusi

1 ■ Przyjrzyj się mapie przedstawiającej miejsca bitew Powstania Styczniowego, przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.

[...] do zbrojnego starcia obu wojsk doszło pod miejscowością Kowel, na przedmieściach niewielkiego miasteczka, wśród krzaków i mchów [...]. Rosjanie rozstawieni w odpowiednim szyku bojowym, otworzyli gęsty ogień, czym Polaków całkowicie zaskoczyli. Byli oni zbyt oddaleni od lasu, aby szukać w nim ucieczki. Jednak wspomniany wcześniej student, który uważnie obserwował ruchy nieprzyjaciela, wydał swym ludziom rozkaz, aby padli na ziemię, dzięki czemu rosyjskie kule przeleciały im nad głowami. Potem rozkazał swym wojownikom, aby natychmiast rzucili się do ataku na wroga. Rosjanie, którzy nie zdążyli ponownie załadować swych karabinów, zostali tym atakiem tak zaskoczeni, że nawet nie pomyśleli o obronie, tylko rozproszyli się na różne strony. Polacy, którzy stali się panami pola bitwy, stracili tylko pięciu ludzi.

„Le Monde Illustre” nr 313, rok 1863

1. Wskaż na mapie tereny należące dziś do Ukrainy. Wyjaśnij, dlaczego tylko część z nich na mapie podpisana jest jako „Ukraina”.

.....

.....

2. Co dawało przewagę w walce powstańcom nad armią rosyjską?

.....

.....

2 ■ Przeczytaj tekst i przygotuj krótką odpowiedź pisemną na pytania. Pomocna w tym będzie też mapa z pierwszego zadania.

Powstanie na Ukrainie, wywołane przez tamtejszą organizację spiskową, wybuchło 8 maja 1863 r. Do walki przystąpiło kilka tysięcy spiskowców, ale szybka kontrakcja władz i niechętna postawa chłopów stłumiły powstanie po mniej więcej dwóch tygodniach. [...] Najliczniejszym oddziałem był pułk jazdy, sformowany i dowodzony przez wodza i cywilnego organizatora powstania na Rusi – Edmunda Różyckiego. Pełnił on jednocześnie funkcję naczelnika Wydziału Prowincjonalnego na Rusi, podporządkowanego Komitetowi Centralnemu Narodowemu.

Robert Czyżewski *Powstanie 1863 i Ukraina*, katalog do wystawy „Miłość i obowiązek. Powstanie Styczniowe 1863”, Zamek Królewski w Warszawie, 2023

1. Dlaczego Powstanie na Ukrainie wybuchło później i trwało krócej niż w Koronie i na Litwie?

.....

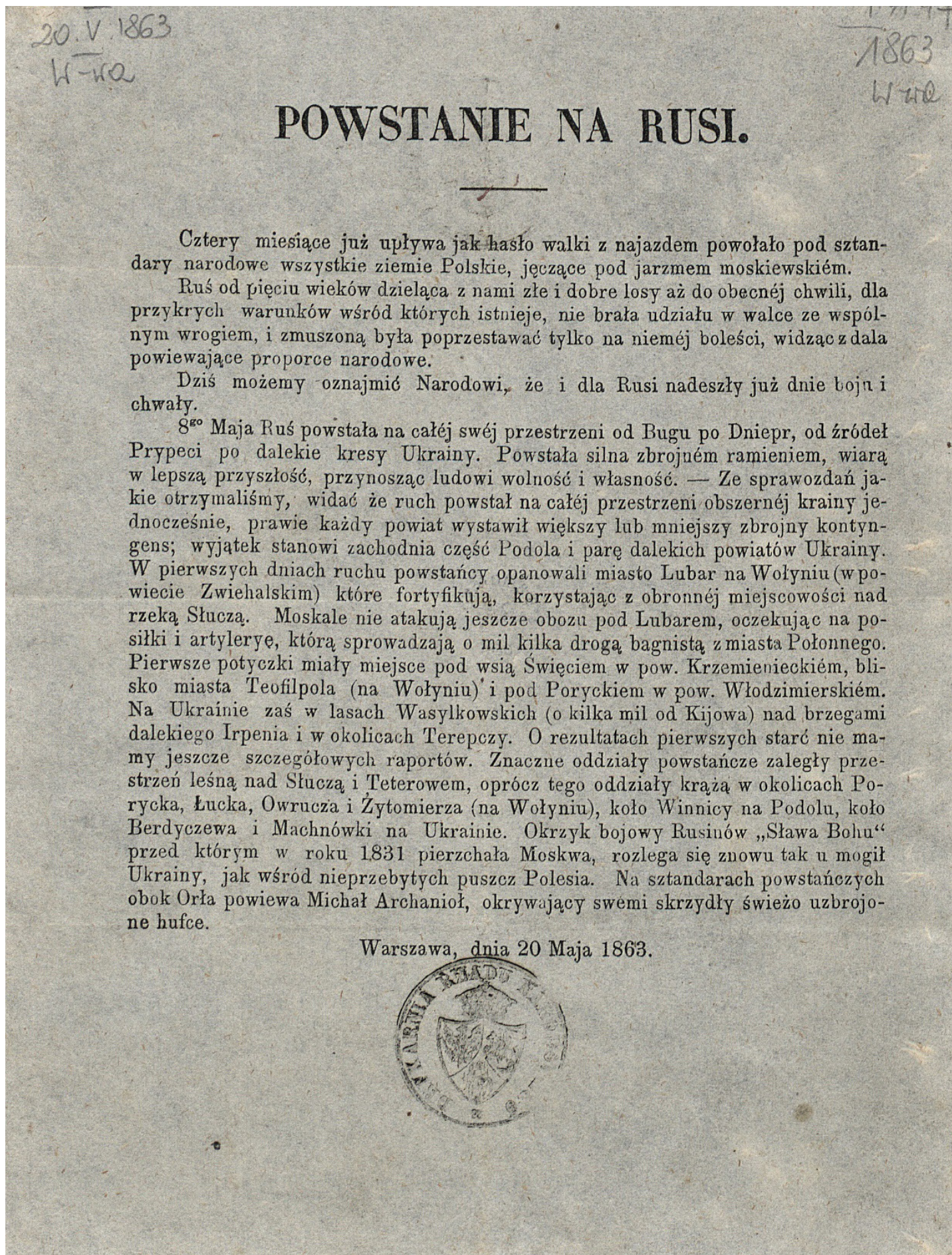
.....

2. Kim był Edmund Różycki podczas Powstania Styczniowego?

.....

.....

3 ■ Przeczytaj tekst przedstawiony na fotografii i wykonaj polecenia.

1. Dlaczego Ruś do czasu Powstania Styczniowego *trwała w niemej boleści*?

.....

.....

.....

2. O jakim wydarzeniu jest mowa przy okrzyku „Sława Bohu” [czyli „Sława Bogu” – przyp. aut.]?

.....

.....

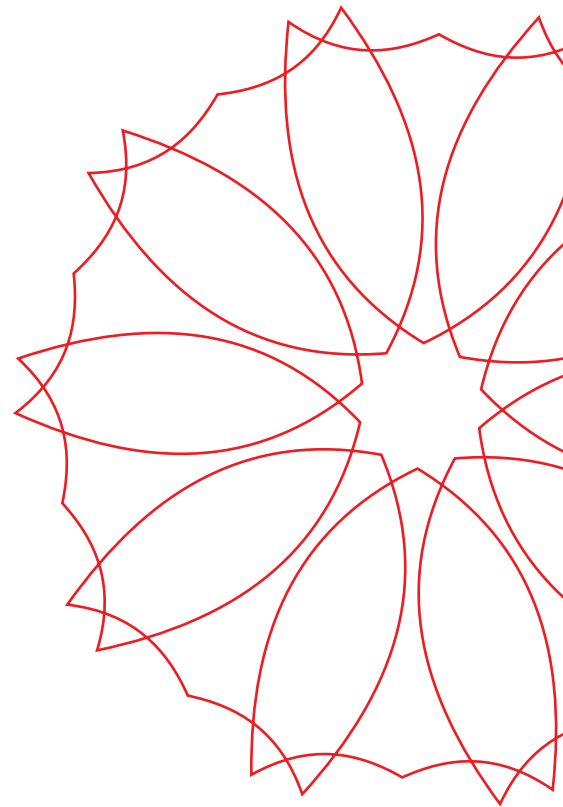
.....

3. Jaką funkcję spełnia przedstawiony tekst? Zwróć uwagę na to, gdzie i kiedy został napisany.

.....

.....

.....

Kartę opracował: Adam Rębacz